

T.C.
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

Sayı : 71366025-031- 1315

13/11/2013

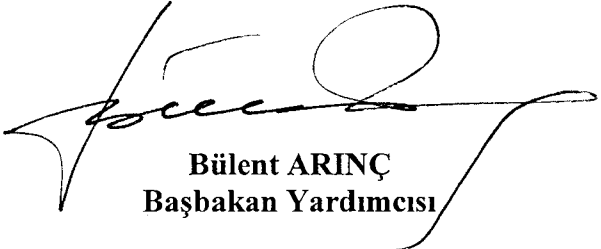
Konu : Soru Önergisi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi :a) Türkiye Büyük Millet Meclisinin 22/10/2013 tarihli ve 43452547-120.00-7/31695-245576 sayılı yazısı.
b) Başbakanlık Kanunlar Kararlar Genel Müdürlüğünün 25/10/2013 tarihli ve 31853594-610-2-5907-5826 sayılı yazı.

İstanbul Milletvekili Sayın Sezgin TANRIKULU tarafından Sayın Başbakanımıza tevcih edilen, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri 7/31695 esas sayılı yazılı soru önergesi cevabı ekte gönderilmektedir.

Bilgi ve gereğini arz ederim.

Bülent ARINÇ
Başbakan Yardımcısı

EKİ:
Cevabi yazı (2 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

T.C.
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI
(Sn. Bülent ARINÇ)

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN M.SEZGİN TANRIKULU TARAFINDAN
TEVCİH EDİLEN 7/31695 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ CEVAPLARI**

Bakanlığım sorumluluğundaki Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğünden alınan bilgilere göre;

Dünya’da birçok ülkede yayın kuruluşlarının kamusal görevlerini yerine getirmeleri için ihtiyaç duydukları güvenli finansal kaynaklar kamu gelirlerinden sağlanmaktadır. Özellikle Avrupa Yayın Birliği (EBU)’nun Evrensellik, Bağımsızlık, Mükemmellik, Çeşitlilik, Hesap Verebilirlik, Yenilenme’den oluşan 6 önemli ilkesinin yerine getirilmesi için üye ülkeler ihtiyaç duydukları güvenli finansal kaynağı kamu gelirlerinden sağlamaktadır. Bu güvenli finans kaynağı geleneksel olarak lisans ücretidir.

Türkiye’nin de üyesi olduğu Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin 1994/1 sayılı kararı ile üye devletler kamu hizmeti görevlerini hakkıyla yerine getirebilmesi hususunda gerekli, uygun ve güvenli finansmanı sağlayacakları hususunda teminat vermişlerdir.

Kamu yayıncılığı yalnızca kamunun çıkarlarına hizmet eden, izleyicileri “tüketici” olarak değil, “vatandaş” olarak gören bir hizmet niteliği taşımaktadır. Ülkemizde Kamu Hizmeti Yayıncısı Kuruluş olarak görevlendirilen TRT’nin Anayasa ve kanuna dayalı görevlerini en iyi şekilde yerine getirebilmesi için sağlıklı, düzenli ve devamlı bir gelir kaynağına sahip olması gerekmektedir. Bu sebepler ile özerklik ve tarafsızlık ilkeleri gereğince Kurum gelirlerinin Kanunla belirlenmesi esası da dikkate alınarak, 15.12.1984 tarih ve 18606 sayılı Resmi gazetede yayımlanan 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu ile elektrik enerjisi satış hâsılatından yüzdesel bir oranda pay alınması kanuni bir zorunluluktur.

Türkiye’de abonelerin elektrik faturalarıyla ödediği pay % 2 dir, bu rakam aylık ortalama 50 TL’lik bir faturada 1 TL’ye tekabül etmektedir. Söz konusu tutar Almanya, Fransa, İngiltere gibi ülkelerde daha fazla olup, bazı Avrupa ülkelerinde bu oran % 5’lere kadar çıkmakta, hatta Kamu yayıncısının izlenip izlenmediği bir yana, o evde TV olup olmadığına dahi bakılmamaktadır.

Türkiye’nin de tanımak zorunda olduğu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararlarında kamu yayıncısı kuruluşlar aleyhine “Kamu Yayıncısı Kuruluşun izlenmediği veya evinde TV – Radyo bulunmadığı” yönünde açılan davalar reddedilmiş, söz konusu kuruluşların yeterli ve düzeli bir gelire sahip olmaları gerektiği vurgulanmıştır. Bu hususta 3093 sayılı kanunun 4/c ve 5/c maddelerinin gerek önceki hali, gerek değişen mevcut halinin Anayasaya aykırı olduğu, daha önceden açılan davalarda, birçok mükellef şirket tarafından ileri sürülmüş, ancak Danıştay ve Yargıtay derecatından geçerek kesinleşmiş karar düzeltme aşamasından geçen 21 içtihatla Anayasaya aykırılık talebi ciddi görülmeyerek reddedilmiştir.

Diğer yandan Ülkemizin de aday statüsü kazandığı Avrupa Birliği, kamu yayıncılığının önemini vurgulamak için 1 Mayıs 1999 tarihinde, kamu yayıncısına görevlerini yerine getirebilmeleri için ihtiyaç duydukları güvenli finansal kaynağını sağlamaları hususunda üye devletlere sorumluluk yükleyen 1997 tarihli “Kamu Yayıncılığı Hakkındaki Amsterdam Protokolü”nün Avrupa Birliği Kuruluş Anlaşmasına eklenmesi ve kuruluş anlaşmasının

ayrılmaz bir parçası olması kararlaştırmıştır.

Uluslararası hukuk gereği dünyada tüm vatandaşlar, ülkesindeki kamu yayıncısı kuruluş için ödeme yaparken, ülkemizde de anılan kanun gereği nispi oranda bir gelir unsuru olan ve az enerji tketenden az, çok enerji tketenden çok alınan bu gelir tüm hane halkına yönelik adil ve olağan bir uygulamadır.

